

Det er naturligvis et kedeligt Smøleri for Kommunerne, idet det medfører Rentetab for dem som Følge af, at den Rente, der kan faas af Skatterestanter, som bekendt, kun andrager en halv Procent pr. Maaned, 6 pCt. pro anno, medens i samme Tidsrum Renten af Kassekredit har været oppe paa omkring 8—9 pCt. Men desuden risikerer man ogsaa at tabe Hovedstolen, idet en Skatteyder meget vel kan miste sin Betalingsevne, naar der hengaar saa lang Tid mellem Skatteudpantningen og Begæringens Indgivelse til Dommerkontoret. Kommunerne kan i disse Tilfælde altsaa lide Tab baade paa Rente og Hovedstol, og jeg vil derfor spørge Justitsministeren, om Dommere, der som Embedsmænd er pligtige at udføre dette Arbejde, har noget Erstatningsansvar i saa Henseende overfor Kommunerne. Som bekendt er vore Dommere ikke overanstrengt ved Arbejde. Ved Retsplejereformens Gennemførelse bevarede man utvivlsomt et noget større Antal Underdommere end strengt taget nødvendigt, og derfor forekommer det mig, at man nok kunde kræve af dem, at det Arbejde, de har Pligt til at udføre, ogsaa bringes til Udførelse.

Til den højtærede Indenrigsminister vil jeg gerne have Lov til at henvende nogle Ord angaaende Stats-Boligfonden. I de senere Aar har Kommunerne med Støtte af Stats-Boligfonden og ogsaa private opført en Del Beboelseshuse, og nu ser jeg forleden Dag, at en større Købstad har vedtaget, at den ikke fortsat vil være med til at bære sin Del af Kautionen for Laan i Stats-Boligfonden til Byggeforetagender, medmindre man kommer ind paa en billigere Byggetype, saaledes at der bygges Lejligheder, som de husvilde vil være i Stand til at betale Lejen af. Det er een Side af Sagen at skaffe de fornødne Boliger til Stede, men en anden Side af Sagen er at skaffe dem til Stede til en overkommelig Pris, saaledes at det bliver muligt for Arbejderklassen og ogsaa for de daarligst stillede Arbejdere at leje en Lejlighed og selv betale den. Jeg vil derfor meget henstille til den højtærede Indenrigsminister, at Stats-Boligfonden stiller sig saa lempelig som muligt i sine Fordringer overfor dem, der ønsker at optage Laan i den, med Hensyn til den Type, efter hvilken de opfører deres Huse.

Endvidere vil jeg henstille til den højtærede Minister at gøre et alvorligt Forsøg paa at faa Tilskuddet til Hjælpekasserne væsentligt forhøjet. Det er et Spørgsmaal, som gentagne Gange har været til Behandling her i Rigsdagen, og som følges med

stor Interesse af alle, der har med Hjælpekassearbejdet at gøre. Da man i sin Tid vedtog den første Hjælpekasselov, blev Statsrefusionen til Kommunerne fastsat til en Trediedel, idet den dog ikke maatte overskride 250 000 Kr. om Aaret, og samme Beløb blev bevaret i Hjælpekasseloven; da den blev revideret i 1913. Fornuftigvis kan man med dette Statstilskud til Hjælpekasserne kun have haft til Formaal at give Kommunerne en Erstatning, idet det forudsattes, at de benyttede Hjælpekasserne uden Hensyn til de paagældendes Forsørgelsesret, altsaa en Erstatning, fordi de mistede Refusionen fra andre Kommuner, men man ønskede sikkert tillige at animere Kommunerne til at anvende Hjælpekasserne i større Udstrækning, end man hidtil havde anvendt de frie Fattiggasser, for at komme ind paa en humanere Understøttelse af de Mennesker, som under visse givne Forhold kunde komme i Nød. Men det siger sig selv, at en Refusion af en Trediedel, som den var fastsat til straks, og som der fortsattes med gennem en længere Aarrække hele Krigstiden igennem ifølge ekstraordinær Lov, virker helt anderledes efter sit Formaal end den Refusion af en Tiendedel eller en Tolvtedel, som man nu er kommet ind paa. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Indenrigsminister i indværende Vinter at gøre et Forsøg paa at faa Statsrefusionen til Kommunerne til deres Hjælpekasser forhøjet og helst bragt op til det, den oprindelig var.

Maa jeg endelig sige, at Tallet paa de arbejdsløse stiger jo uhyggeligt fra Dag til Dag. Den Nød og Fattigdom, som Arbejdsløsheden fører med sig, ser vi antage truende Dimensioner, og den vil sikkert blive endnu mere omfattende i Løbet af Vinteren, end den er i Øjeblikket. Under disse Forhold var der al Grund ogsaa for Statens Institutioner til i størst muligt Omfang at fremme det Arbejde, som alligevel skal udføres, og det var med nogen Beklagelse, jeg forleden Dag saa, at Generaldirektøren for de danske Statsbaner, Hr. Andersen-Alstrup, havde udtalt, at Jordarbejderne ved Lille Bælts Broen først kunde udbydes i Løbet af Vinteren og tidligst paabegyndes til Foraaret. Jeg vil haabe, at denne Udtalelse beror paa en Misforstaaelse, og haaber, at den højtærede Minister for offentlige Arbejder har bevaret sin Interesse for at faa Arbejdet fremmet det mest mulige og vil forstaa at indfri det tidligere givne Løfte om, at Jordarbejderne skal blive paabegyndt i den allernærmeste Fremtid.